AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

ONLUSTEN TE ROME.

Den 2 Oct. j.l. is Rome het tooneel geweest van een diep smartelijk schouwspel, dat weder bewijst in welk een droevigen staat de Eeuwige Stad verkeert door de samenwoning der twee machten en hoe onhoudbaar 's Pausen toestand aldaar is.

Twee fransche pelgrims, zoo wordt er verhaald, bezochten het Pantheon, d. i. een katholiek kerk, aan de H. Maagd toegewijd, waarin de graftombe van Victor Emanuel prijkt. In het register dier tombe moeten zij geschreven hebben: Leve de Paus!

Indien dit verhaal waarheid bevat, dan hadden die pelgrims ongelijk: het was daar de plaats niet voor welke manifestatie ook, en de leiders der pelgrims hadden het hun meermalen ten strengste ontraden.

Maar dit op zich zelf niets beteekenende feit, hoe laakbaar het ook zij, heeft aanleiding gegeven tot ernstige en schandelijke onlusten, die een teekenend licht werpen, op een gedeelte der romeinsche bevolking.

Nauwelijks was het feit bekend, of de anti-clericale leiders spanden al hun pogingen in om het te vergrooten en te verergeren. Aanstonds werden er vliegende blaadjes gedrukt en in de straten onder het volk verspreid. Daar stond in te lezen, dat *de pelgrims* de koninklijke familie vreeselijke beleedigd hadden: reeds was het *leve de Paus!* veranderd in: *Weg met Humbert! Dood aan Victor Emmanuel!*

Hiermede bereikten die leiders volkomen hun doel. Zij slaagden er in een hevige verontwaardiging onder een zeker gedeelte van het volk te verwekken. Te beter, wijl op dienzelfden dag de gedachtenis gevierd werd van het *Plebiscite* van den 2 October 1870, en de lucht dus van ontplofbare stoffen was bezwangerd.

Tegen den middag werd het feit bekend en reeds ten twee uur begon er een ware pelgrimsjacht, die tot acht uur aanhield. Al de pelgrims, die vreedzaam een wandeling maakten door de stad, maar bovenal de priesters en de franschen werden op lage wijze beleedigd: de meesten met steenen geworpen, of met stokken geslagen. Men greep voorbijgaande priesters en prelaten ruw bij den arm en gebood hen onder de vreeselijkste bedreigingen: *Leve Italië! Leve de Koning!* te roepen. Vooral waren de beleedigingen tegen den hoogst eerbiedwaardigen persoon des Pausen gericht. Men vertrapte en verbrande zijn portret, onder het verward geroep van: Dood aan den Paus! Weg met het Vaticaan! enz. De ruiten der hotels, waarin de pelgrims verbleven, werden verbrijzeld: voor de fransche en russische ambassade werden beleedigingen uitgebraakt, in één woord, de verwoede menigte gaf zich aan allerlei uitspattingen over, waartoe blinde toorn vervoeren kan.

En dat alles, om een enkel: *Leve de Paus!* Wij vragen ieder onpartijdig man: is er verhouding tusschen zulke geweldenarijen en het nietige voorval, dat ze in 't leven riep? En de lezer verlieze het niet uit het oog — tot hier toe spraken wij slechts in de veronderstelling, dat de zoogenaamde beleediging inderdaad door pelgrims geschied was; maar wat er sinds den 2 October over dit voorval aan het licht is gekomen, dat teekent ons een maal te meer, welk een ingekankerde haat de geheime secten tegen Kerk en Paus bezielt.

Iets meer dan veertien dagen na het droevig voorval bevatten de voornaamste belgische en fransche katholieke bladen gelijktijdig een gelijkluidend artikel, waarin „ uit zeer gezaghebbende bron" zeer belangwekkende mededeelingen werden gedaan over den tevoren beraamden opzet van het Pantheon-incident.

Den 26 September zijn de vrijmetselaarsloges van Rome in een soort van geheim konvent bijeengekomen, dat alleen toegankelijk was voor die leden der sekte, die een hoogen rang bekleeden. Er werd beraadslaagd, zegt het stuk — dat waarschijnlijk van een der nunciaturen afkomstig is — over de houding, die de liberalen zouden aannemen op den 29 September, den dag der plechtige Mis van den Paus in de St. Pieter. De heftigsten wilden, dat men in massa naar de basiliek zou trekken, de deuren openloopen en het gebouw binnendringen onder de kreten: „ Weg met den Paus! Weg met de Franschen!" Eenige sprekers deden echter opmerken, dat zulk een handelwijze niet raadzaam was om twee redenen. Ten eerste kon zij tengevolge hebben, dat de Katholieke mogendheden vertoogen zouden richten tot de Italiaansche regeering, en dat het gouvernement vooral in moeielijkheden zou komen met Frankrijk, welks onderdanen men zonder eenige aanleiding zou beleedigd hebben. Tweedens, meende men, zou de plechtigheid in de St. Pieter van niet veel beteekenis wezen, en zouden er behalve de pelgrims hoogstens een tienduizend mannen, vrouwen, monniken en priesters bij tegenwoordig zijn.

Toen de vrijmetselaars echter de grootsche beweging van den 29sten zagen, toen zij het moesten aanschouwen, hoe de geheele stad in de St. Pieter samenstroomde, om den Paus met onvergetelijke geestdrift toe te juichen, belegden zij dien avond zelven nog eene vergadering, om het op touw zetten eener tegenbetooging te bespreken, teneinde den indruk weg te nemen, dien de Pauselijke Mis in den vreemde had gemaakt.

Dien avond laat zat een heer in een koffiehuis aan het Corso te Rome met twee liberale journalisten, beiden afkomstig uit Piemont. „Ah," zei een dezer met verbeten spijt, „ de Romeinen willen hun Paus nog? Welnu, wij zullen hun eens laten zien, wat wij, Italianen en patriotten, willen." De toehoorder hechtte geen gewicht aan die uitdrukking. Later bleek hem echter, dat zij een bepaalde beteekenis had: die woorden waren ten half elf uitgesproken...en ten negen ure was er eene vergadering van vrijmetselaars geweest.

Er was tegen een tegenbetooging besloten, maar de schuld moest op de pelgrims geschoven worden. Er werd een spionnendienst in het Pantheon georganiseerd. De vrijmetselaars wisten, dat duizenden de kerk zouden bezoeken; velen willen hun naam wel eens in het vreemdelingenboek zetten, en de een schrijft er dit, de ander dat in. Men meende: onder die pelgrims zijn vele jongelieden, vurig van aard, werklieden en boeren,die geen diplomatieke vormen om hunne meening winden. — Er werd „Leve de Paus!" geschreven, en de schandalen begonnen. De politie was in de zaak betrokken en beschermde de pelgrims eerst, als zij in levensgevaar geraakten. De loges in de andere steden van Italië waren op de hoogte gesteld, er werd naar alle zijden getelegrafeerd, en overal ontstonden bewegingen, die „manifestatiën van het verontwaardigde volk" heeten....

Zoo ziet men, hoe er in de stad des Pausen zelf tegen het Katholicisme wordt samengespannen.

Indien deze laatste berichten waarheid zijn — en er valt bijna niet aan te twijfelen — dan zijn er geen woorden om zulk een ellendige poging te brandmerken.

UITERSTEN, DIE ELKANDER RAKEN.

In de Lentemaand van het jaar 1883 had een eenvoudig en hoogbejaard priester te Parijs zijnen intrek genomen. Hij bekleedde geen hooge kerkelijke waardigheid, die in de oogen der geloovigen haren drager luister bijzetten, gelijk de stralende zon hare schittering aan een spiegel mededeelt. Ook zijn voorkomen en gestalte trokken evenmin de aandacht, terwijl zijne uitspraak van de Fransche taal duidelijker den Italiaan verried, dan beschaafden Parijzenaars aangenaam kon zijn. Nochtans — hoe vreemd het schijne — geheel het ka-

FEUILLETON.

NOS NAUFRAGIO
ABORDO DI
"TAORMINA."

Atena, 13 i 14 di Setiembre.

Durante dos día mi ta bao di impresión di un sensación estranja. Arrancá tres bê den poco ora fô di peligronan di morto, mi parcé un hende koe no tin continuamente convicción, koe te ainda él ta pertenecé bao di número di sernan viviente. Frecuentemente mi ta despertá den di anochi como oprimí pa un pesadilja horrible. Na tal momento mi imaginación ta bolbé recorré e terrible óranan di angustia di antayera, mientras un sudor di susto ta inundá mi frenta. Mi tin di puntrá mi mes, si toer esai no ta un mal sonjo, si verdaderamente nos a naufragá coe *Taormina*, pa mi ser milagrosamente salvá, i si te ainda mi ta existí. Te na e momento ayí anto, mi ta sintí den mi e verdad dje palabra dje representante di Companía di vapor italiano na Piraeus, koe tabata un di esnan di promer pa felicitá mi na mi desembarque fô di Poros: *„ Monsieur, vous avez eu une Providence spéciale. Vous avez fini votre existence terrestre le 10 septembre 1891; vous l'avez réprise, avec l'aide du bon Dieu, le 11 septembre suivant."* (Senjor, bo tabatin pa bo un Providencia especial. Bo a moeri día 10 Setiembre 1891; bo a resucitó, coe ayuda di bon Dios. dia 11 Setiembre siguiente)...............

....

Tabata un hermoso tramerdía, di día 9 di Setiembre, ora nos a despedí di Constantinopla.

Poco poco " *Taormina,*" asina e vapor di *Línea Florio e Rubattino* koe lo hiba nos Piraeus, yamá, tabata deslizá den haf, remolcá pa un vaporcito koe mester a sirbí nos di guía meimei dje laberinto di embarcacionnan, te ora koe den lamar di Mármora nos a aumentá nos velocidad, i poné rumbo pa Sur.

Nos compañía abordo, na e ocasión ayí, tabata propiamente bisá, internacional. Dos industrioso francés di París, senjores Tharel i Lelainville, es un di promer acompanjá di su esposa i un jioe hombor grandi, é di dos di un jioe hombor mancebo caba; un bankero turco di origen griego, di Constantinopla, koe pa promer bê di su vida ta pasá lamar pa bai Corintia bai buscá su esposa; un armador italiano di Smirna di viaha pa Triest; un viahero escosés di Edimburgo, senjor Oliphant, koe a biní huntoe coe nos fô di Odessa; porfin, mi persona i mi esposa.

Pa un casualidad singular nos tabata e dia razon ayí, capitán Feroni incluso, sintá nos diez tres na mesa. E bankero turco a observá esai inmediatamente; unbé él a coeminsá ta rezá i ta ofrecé su rosario, i él a ningá di comé coe nos, te ora e capitán a yamá un di su oficialnan bin sintá na mesa su delante. Ma esai no a sirbí, pasobra apenas e oficial a ocupá su asiento, senjor Oliphant, sintá un banda di mi i koe ya fô di Constantinopla tabata sintí dolor di cabez i calentura, mester a retirá, i esai a bolbé reducí nos na e número di mal agüero. Ki cos particular, koe hustamente e turco koe bao di ningún condición no kier a sintá diez tres na mesa, a salvá, mientras tres dje francésnan, koe huntoe coe mi tabata bofón di su simplicidad, a perecé.

Su manecé dia hueves a pasá tranquilo i algo monótono manera ordinariamente sâ tá riba lamar. De vez en cuando nos tabata mira un isla di archipiélago griego, ma nos permanencia riba dek tabata menos agradable koe e día anterior, pasobra un tempoe mas violento a poné nos vapor ta soyá algo más di lo ke nos tabata deseá. Nos tabata anto menos alegre na mesa, i relativamente nos a bai cama temprán. Mi esposa i mi no tabata droemi den e cuarto koe nan a disponé pa nos na salimento fô di Constantinopla, ma den un camarote chikitoe riba trapi di salón. Toer bistí nos a zak riba sofá, riba e coesinchinan koe nos a trecé fô dj'abao. Nos único companjeronan tabata senjor Oliphant i senjora Tharel, esposa dje industrioso francés.

Nos toer cuater a keda ta buscá un sonjo den toer e sacudimento di *Taormina.*

De vez en cuando mi tabata bai aleeuw, ma mi tabata más lamantá koe na sonjo. Pa banda di dos ora, tempoe griego, mi kier tende nos vapor ta fluit masjá duroe. Mi no sabi pakiko, ma coe ligereza di un relámpago a pasá den mi imaginación: „ Sigur ta un colisión." Mi a boelá subí riba dek. Mi presentimiento no a ganjá mi. Un barcoe grandi tabata na corta distancia ta bini derechito riba nos. Un instante después e barcoe a dal *Taormi-*

tholieke Parijs schonk dien grijsaard zijn volle opmerkzaamheid en in jaren had de wereldstad wellicht geen priester gehuisvest, wiens verschijning zulk een breeden toevloed van geloovigen tempelwaarts lokte. Zoover ging zelfs de belangstelling, dat men den vreemdeling schier geen rust gunde, want den geheelen dag door bestormden talrijke bezoekers zijne woning en meermalen waren die bezoeken laat in den nacht nog niet afgeloopen: de vurigheid der vereering bleek tegen de verveling van uren wachtens bestand. Het gold dan ook een man in wien de beroemde Heilige van Pouy herleefd scheen zoo naar geest en werken in den hoogeren als in den engeren zin: een man, die met Vincentius van Paula den helderen blik in de nooden der kleinen en geringen, het gouden hart, het onwrikbaar geloof, dat liefdewonderen wrochtte en blijft wrochten. maar evenzeer een ongekunstelden eenvoud, zachtzinnigheid en beminnelijkheid gemeen had. Indien Parijs aan den laatste eerherstel had willen doen voor den hoon zijn gedachtenis aangedaan door de verwereldlijking van gast-en weeshuizen, het hadde nooit waardiger kunnen geschieden dan door de betuiging van zijn eerbied aan den eerste: want deze was niemand anders dan de groote Don Bosco, wiens faam van heiligheid hem reeds lang was vooruitgesneld naar de boorden der Seine.

Niet enkel de trouwe Christenen echter wilden Don Bosco zien en zich met hem onderhouden; onder de bezoekers bevonden zich ook halfgeloovigen, ja ongeloovigen, die hetzij uit nieuwsgierigheid, hetzij uit ernstiger beweegredenen den Turijnschen priester wenschten te spreken.

Zoo geschiedde het op zekeren avond, dat een bejaard heer, deftig van voorkomen, ernstig van gelaat en hooghartig in toon en houding zonder zijn naam te vermelden bij Don Bosco wenschte, te worden toegelaten. In de voorzaal binnengeleid wachtte hij drie uur, eer zijn beurt kwam. 's Avonds om elf uur trad hij het vertrek binnen door den vorigen bezoeker verlaten en waar de nederige priester hem wachtte. Dezen groette hij heuschelijk en verklaarde vervolgens onbewimpeld, schoon ook ongevraagd, zijn ongeloof op het stuk van wonderen.

— „ Ik schenk in het minst geen geloof aan de wonderen, die sommigen verkondigen."

Don Bosco antwoordde rustig als altijd: „ Ik weet niet met wien ik de eer heb te spreken; ik verzeker u, dat ik niet zal trachten u te doen gelooven, wat gij niet wilt aannemen, noch over godsdienst zal spreken, als u dat niet aanstaat. Vergun mij echter deze vraag: hebt gij er zoo uw heele leven over gedacht?"

— In mijn jeugd geloofde ik, wat mijn ouders en vrienden geloofden: maar sedert ik kon nadenken en redeneeren stelde ik den godsdienst ter zijde om als wijsgeer te leven.

— Wat meent gij met die woorden: als philosoof leven.

— Een gelukkig leven leiden, zonder in het bovennatuurlijke of in een toekomend leven te gelooven; zaken waarvan de priesters gebruik maken om de eenvoudigen en slecht onderwezenen bang te maken.

— En wat neemt gij aan met betrekking tot het toekomende leven?

— Laten wij geen tijd verbeuzelen met het behandelen dier kwestie. Ik zal over het toekomstige leven spreken, wanneer ik het in de toekomst zal aantreffen.

Als hadde hij de scherpheid der gegeven antwoorden niet bemerkt, zoo kalm ging Don Bosco voort de ziel van zijn bezoeker te peilen.

— Ik zie dat gij schertst; maar daar wij dit punt reeds aangeraakt hebben, wees zoo goed nog even te luisteren. Te eeniger tijd kan u een onvoorziene ziekte overvallen.

— Ongetwijfeld, antwoordde de bezoeker, die ondanks zijn hooge jaren nog krachtig er uitzag te meer daar iemand op mijn leeftijd aan duizenden ziekten blootgesteld.

— En kunnen die ziekten u niet ten grave sleepen?

— Dat is onvermijdelijk, daar niemand van den tol aan de natuur is vrijgesteld.

— Als uw laatste uur gekomen is, zult gij de eeuwigheid binnentreden........

— Ik zal wel zorg dragen, onderbrak de ander, als philosoof te sterven.

— En wat zal u verhinderen, tenminste dan te denken aan de onsterfelijkheid uwer ziel en aan uw godsdienst?

— Niets, maar het zou een zwakheid zijn, die mij belachelijk zou maken bij mijn vrienden.

— Gij zult toch bij het verlaten der wereld wel de rust van uw geweten mogen verzekeren.

— Zeker, maar ik houd het niet voor noodzakelijk mij zoo diep te verlagen.

— Als dat uw gevoelen is, wat wilt gij dan? Spoedig zal het tegenwoordige u niet meer toebehooren: over het toekomende weigert gij te spreken. Welke hoop blijft u over?

De onbekende boog peinzend het hoofd. Don Bosco liet hem eenige oogenblikken nadenken: dan voorkwam hij hem in het verbreken van het stilzwijgen en op den onweerstaanbaren toon van eenvoud, welken het geloof mededeelt en die den ijver niet vreemd is zeide hij: Het is noodzakelijk voor u aan de toekomst te denken. Weinige dagen levens blijven u nog over; gebruikt gij ze om u met de Kerk te verzoenen en Gods barmhartigheid in te roepen, dan zult gij gered zijn en voor altijd gered. In het tegengestelde geval zult gij als ongeloovige, als verworpeling sterven en alles zal voor u eindigen: slechts het niet of een eeuwige straf zal u wachten.

— In uwe taal hoor ik godsdienst noch wijsbegeerte, maar een vriendelijk welmeenend woord, dat ik niet weiger te aanhooren. Geen enkele mijner vrienden, hoe doorkneed in wijsbegeerte, heeft nog het vraagstuk opgelost: een *ongelukkige eeuwigheid* of *het niet*. Ik zal hetgeen gij mij hebt gezegd overwegen en als gij het mij vergunt, zal ik u nog eens komen bezoeken.

Alhoewel zijns ondanks had de vreemdeling zich reeds half gewonnen gegeven, beheerscht als hij zich gevoelde door een invloed, die van hooger kwam. Hij drukte met warmte de hand des priesters gaf hem een kaartje en vertrok. Toen las Don Bosco den naam van zijn bezoeker: VICTOR HUGO.

De echo's der toejuichingen, welke Don Bosco van het Katholieke Parijs ten deel vielen hadden het oor van den grooten dichter bereikt en dat volstond om zijne nieuwsgierigheid te prikkelen, zijne verbeelding te ontvlammen. Hij, de dichter van de „ Légende des Siècles" moest benieuwd zijn kennis te maken met den man, van wien men wonderen verhaalde, wonderen in letterlijken zin. Als zulke legenden zich konden vastknoopen aan een nog in leven zijnden mensch, dan moest er toch ongetwijfeld iets ongewoons aan of in hem zijn. Dat trok Victor Hugo aan. Hij wilde den man der legenden, zooals hij in zijne apocalyptische taal Don Bosco te noemen had, aanschouwen. Vergemeenzaamd met zulke wezens in zijne dichterlijke fantasie, mocht hij nu de gelegenheid niet laten ontsnappen er een te zien, omkleed met vleesch en been. Hij nam zijne kans dus waar. Waarschijnlijk zal de eerste aanblik van dien eenvoudigen, nederigen en minzamen priester hem, wiens stoute en trotsche verbeelding zich een geheel anderen persoon moest scheppen, ontgoocheld hebben: maar hij ondervond desniettegenstaande de [ontwapenende en boeiende kracht van den Italiaanschen priester, die beter dan eenige dichter verstond: *l'art d'apprivoiser les âmes*.

Verscheidene dagen na het eerste bezoek keerde Victor Hugo op hetzelfde uur bij Don Bosco terug. Ditmaal gold het niet den legende-man maar den bedienaar van den godsdienst, dien de dichter in voorleden tijd had uitgeoefend. Ik ben dezelfde niet meer van den vorigen keer, zeide hij, ik heb met mij zelven geschertst, toen ik mij als een ongeloovige aan u voorstelde. Ik ben Victor Hugo en ik verzoek u mijn goede vriend te willen zijn. Ik geloof in de onsterfelijkheid der ziel, ik geloof in God en hoop te sterven in de armen van een Katholiek priester die mijne ziel Gode aanbeveelt."

Dit is alles, wat Don Bosco voorzichtig oordeelde van deze tweede samenkomst te openbaren en het is voldoende om ons een onbekende zijde van het leven des grooten dichters te toonen en over zijn afscheid van deze wereld een droevig licht te werpen.

De geheele wereld weet, dat twee jaren na het laatste bezoek, toevallig ook in de maand Mei, zich de mare van Victor Hugo's dood verspreidde.

Op den avond van den 22sten Mei dier genoemde maand verscheen hij voor God, maar zonder den geest te hebben gegeven *in de armen van een Katholieke priester*, zooals zijn aan Don Bosco uitgedrukt verlangen luidde. De priester had niet tot zijn ziekbed kunnen doordringen. Niemand heeft vergeten, dat kardenaal Guibert mevrouw Lockroy in een eigenhandig geschreven brief liet weten, dat, hij zelf, mocht de beroemde lijder een bedienaar van den godsdienst aan zijn sponde verlangen, volgaarne bereid was, hem den steun en troost te brengen in zulke oogenblikken, zoo noodzakelijk. Die brief werd door Lockroy, haren echtgenoot, beantwoord. Droeg de zieke kennis van 's kardinaals schrijven? Het antwoord op den brief wettigt twijfel. Er is meer. Toen het gerucht der *clericale tusschenkomst* zich verspreidde, belastte het dagblad *La Justice* zich met de taak, de voorstanders der *vrije gedachte* gerust te stellen. In hun rangen begon onrust te heerschen. *La Justice* waarschijnlijk wel onderricht, haastte zich te verklaren: „ Weest verzekerd, dat Victor Hugo op zijn smartbed beveiligd is tegen de monsterachtige katholieke profanatie, welke den door de natuur verwonnen zieken hun werken tracht te doen onteeren en meer dan hun lichaam, hun gedachte en hun glorie te bezwalken."

Volgens „ *La Campana de Mezzodi* van den 1sden Juni 1885 verklaarde de beroemde dokter Vulpián, die Victor Hugo tot het laatste oogenblik, bijstond den zieke met grooten aandrang in het uur des doods om de genademiddelen van den godsdienst te hebben hooren roepen: maar zij, die hem omringden beroofden hem van dergelijken troost.

NIEUWSBERICHTEN.

CURAÇAO.

Zijn Doorl. Hoogw. Mgr. H. A. M. Joosten heeft in dank de som van 50 gulden ontvangen, door het Montefiore-fonds voor de katholieke armen uitgekeerd.

—

Bij gouvernements beschikking is bepaald:

1. dat het merk van goedkeuring, te bezigen bij den ijk en den herijk in deze kolonie gedurende het jaar 1892, zal zijn de letter *R*;
2. dat in het jaar 1892 herijk zal plaats hebben van maten, gewichten en weegwerktuigen.

—

Verkiezing van *vier* leden voor de Kamer van Koophandel en Nijverheid ter vervanging van: dengeen, die op de verkiezing op 4 November a. s. in de plaats van den heer E.S.L. Maduro zal worden gekozen; van de heeren P. C. Gorsira en J. E. van der Meulen Jr., die aan de beurt van aftreding zijn, en van den heer J. P. E. Gorsira, die zijn ontslag als lid heeft genomen, — op Maandag 30 Nov. a. s. in de Raadzaal van het Raadhuis.

De kiezers worden herinnerd, dat de stembriefjes kunnen worden ingeleverd van des ochtends *negen* tot op het middaguur.

—

Lijst van brieven, welke onbestelbaar zijn bevonden:

Maria Alejandro, Brunt, Coenraad Boekman, Lavinia Derhes, Guillermina de Diaz, Elias Delvalle, Ollin Devalv, Roselfien Everts, C. Hazeth, Santana Hermanos & Cia., Felipe Leon, Mercedes R. de Ramirez, Cipriana M. de Rotjes, E. Rodriguez C. Josefina Sank, Marta Urbina.

Aangeteekende Stukken:

Een aangeteekende brief (rebut) geadresseerd aan den Heer Miguel Grolla Orfu en afgezonden door den Heer A. Vayano.

NEDERLAND.

Dezer dagen kwam in de pers ter sprake de vraag, hoe de katholieken in Nederland wel zouden denken over eene kapitaliseering van de Staatstoelagé, die hun geestelijken genieten, en eene uitkeering van dat kapitaal in eens aan de kerkelijke overheid. Het zal mischien velen belang inboezemen, hoe het met die Staatstoelagen geschapen is, en wat de Nederlandsche schatkist aan tractementen, pensioenen, theologisch onderwijs, enz. voor den katholiek uitgeeft. Wij leggen daarom eenige cijfers over uit de jongste staatsbegrooting.

Daaruit blijkt, dat in het geheel de Staat aan de verschillende kerkgenootschappen ten koste legt eene som van f 2,331,355; zijnde ongeveer f 105,000 minder dan in 1862, toen er nog afzonderlijke departementen voor eerediensten bestonden.

Van die toelagen voor 1892, trekt de katholieke Kerk de volgende sommen:

Kerkelijke besturen....................	f 21,000
Onveranderlijke competentiën..........	- 51,565
Tractementen der dd. geestelijken....	- 521,260
Tijdel. toelagen en onderstanden......	- 400
Kerk te Leiden........................	- 600
Seminaria	- 13,580
Pensioenen	- 47,370
Totaal	f 625,785

---

na boréle den su costilja, camina fin di cuartonan di pasageronan di primera clase ta, cerca bodega. No a trascurrí ni un mitar minuut entre é pitazo i e colisión, lo ke nos no mester perdé fô di vista pa demostrá koe no tabatin bon warda ni na bordo di *Taormina* ni di *Thesalia* (asina nos a hayá sabi después koe e vapor griego, koe a dal nos, yamá), i koe nan no no a mirá otro sino algún segundo promer koe e desgracia a toemá lugar.

E golpi tabata terrible, i lo mi a kitá caí, si ta cos mi no a cogé porta dje camarote riba dek tené duroe. Toer cos rondó di mi tabata sacudí, acompanjá di boroto di un destrucción general. Dj'ayi a sigui un confusión i escenanan dolorosa, ma tambe un acontecimiento vergonzoso koe mesté ser altamente vituperá i condená; gran mayoría di tripulación di *Taormina* a coerí unbé scapá nan curpa abordo di *Thesalia*, sin inquietá nan ni lo más mínimo pa e pasageronan confiá na nan. Manera djaká i macacoe mi tabata mirá nan subi abordo di *Thesalia*. Mi, coe mi esposa, mi a poerbá di sigui nan egemplo, ma después di esfuerzo casi sobrehumano, mi tabata obligá di desistí di mi idea. E altura koe mi mester a subí por tabata tres meter, i den oscuridad mi no tabata mirá ningún posibilidad di por a hiba mi intento á cabo, pa motivo koe tantoe un banda como trás di mi, tabatin otro hende ta strobá mi movimientonan.

Después koe mi a subí un meter haltoe na un cabuya, mi a larga mi curpa kitá caí. Ma coe esai mi a perdé un punto importante fô di vista. Ayí, camina mi a kitá caí no tabatin puente ó piso más, ma simplemente un multitnd di obheto despedazá riba otro. Mi a zak den nan te na mi mitar di curpa, como tabata den buracoe, é indudablemente lo mi a pasá bai agua, si ta cos mi esposa no a cogé mi, coe un forzá casi sobrenatural pa un muger, hizá arriba na mi nek i poné mi riba dek, ma no sin mi pianan sali toer na herida.

Conducta di nos tripulación a ehercé un influencia fatal arriba nos capitán Feroni, lo ke tabata mui natural. El tabata corré bai biní manera un loco, doenando mando koe no por a ser ehecutá, i maské com nos tabata suplikéle i rogéle di larga tirá botonan na agua, él no tabata respondé nos sino: !"*coragio, non paura!*"

El ta continuá

De overige kerkgenootschappen trekken derhalve van den Staat de som van f 1,705, 570.

De voornaamste post, die van de tractementen der geestelijken, levert nog de volgende bijzonderheden op. De bezoldiging loopt over 1708 „plaatselijk dienstdoende kerkleeraars." Daarvan genieten 19 nog geen f 100, 1418 trekken minder dan f 500 en slechts 7 f 900 à f 1000.

De tijdelijke toelage van f 400 is o. a. voor Belgische geestelijken voor diensten in Zeeuwsch-Vlaanderen, terwijl de f 600 voor eene kerk te Leiden, berust op een besluit van koning Lodewijk Napoleon. De „onveranderlijke competentiën" komen alleen Noordbrabant en Gelderland ten goede. In eerstgenoemde provincie trekken daaruit 64 pastoors, 19 kapelaans en 6 kerkelijke bedienden samen f 21,523. In Gelderland krijgen 2 pastoors er samen f 41.47 van en 1 kapelaan de somma van 200 centen!

BUITENLAND.

Italie.— Menotti Garibaldi stelt in het werk, om eene agitatie door geheel Italië in het leven te roepen tot opheffing van de Pauselijke Waarborgenwet. Te Rome zal eene groote volksvergadering worden gehouden.

— Het bezoek van den Russischen minister Von Giers aan het Italiaansche Hof — hij was met den Russischen gezant te Rome, en Di Rudini te Monza de gast van den Koning en had met deze een langdurig onderhoud — trekt overal zeer de aandacht. Blijkbaar weet men nergens wat men er eigenlijk van maken moet. Dit neemt niet weg, dat vooral de Weener pers zich afslooft in redeneeringen over de gevolgen, die de bijeenkomst zou kunnen hebben, terwijl men te Berlijn schijnt te hebben uitgemaakt, dat het Rusland te doen is, om zijne houding tegenover het drievoudig verbond te verduidelijken, — waarbij het dan wel zonderling zou wezen, dat juist Italië, en niet Oostenrijk of Duitschland, daarvoor werd uitgekozen.

—Koning Humbert heeft den beeldhouwer van het gedenkteeken voor Garibaldi te Nizza, het brevet van commandeur van een der orden toegekend, en dit ter hand gesteld aan den Franschen gezant. Bij die gelegenheid heeft de Koning den gezant verzocht, de republikeinsche regeering zijnen dank over te brengen voor hare officieele deelneming aan de feesten te Nizza: eene deelneming, die hij beschouwt als een blijk van genegenheid, en als een nieuw teeken van vredelievende gezindheid.

— De politie te Rome, is er in geslaagd, de hand te leggen op eene dievenbende van niet minder dan 75, meest jeugdige personen, welke in den laatsten tijd de stad op schrikbarende wijze onveilig maakten. Men heeft bij benadering bepaald, dat sinds eenige weken door deze dievenbende aan geld en kostbaarheden een waarde van 300,000 lire moet ontvreemd zijn.

Duitschland.— Bij de terugkomst te Straatsburg van den stadhouder, graaf Hohenlohe, heeft de afgevaardigde Petri eene toespraak gehouden, waarin hij, namens de kiesgerechtigden, de grondslagen onomstootelijk noemde, waarop het land nu met het Duitsche Rijk is vereenigd. De vermindering van den pas-dwang zou, volgens spreker, het bestaande vertrouwen niet anders dan kunnen rechtvaardigen. De stadhouder antwoordde, dat hij de hier uitgedrukte gezindheid ter kennis van den Keizer zoude brengen.

— Voor het gerechtshof te Berlijn, werd uitspraak gedaan in het zeer opzienbarend geding tegen den hofraad Manche, welke beschuldigd werd van het misbruiken zijner positie in het civiele kabinet van den ouden keizer Wilhelm, door het tegen betaling verschaffen van ordeteekenen, titels en andere onderscheidingen. Manche werd schuldig bevonden en de eisch tegen hem luidde 3 jaar gevangenis en 6 maanden tegen zijne handlanger, Aäron Meyer. Het gerechtshof echter veroordeelde Manche tot 9 en Meyer tot 4 maanden. Verscheidene zeer bekende industrieelen, die opgeroepen waren, om getuigenis af te leggen van de wijze waarop zij aan den titel van commerzienrath waren gekomen, hebben verkozen niet persoonlijk voor het gerecht te verschijnen.

— De nieuwe Koning van Wurtenberg heeft, bij gelegenheid zijner troonsbestijging, eene ruime amnestie aan veroordeelde misdadigers verleend, daarbij in het bijzonder gelastende, dat degenen, welke uit nood de strafwet overtreden hebben, het eerst voor begenadiging in aanmerking komen.

— In de tegenwoordige Pruisische provincie Hessen deed zich donderdag eene merkwaardige manifestatie voor. Het te Kassel opgerichte gedenkteeken der Hessische soldaten, welke in de strijd tegen de Fransche overheersching zijn gesneuveld, was met zwart doek bedekt, waarop stond: „ Herdenking van den dag der vernedering, 8 October 1866." De legende leeuw van het monument droeg tot opschrift „ op!" Den 8 October ll. was het de 25e verjaring der annexatie van Keur-Hessen door Pruisen.

— In de laatste tijden, vooral sedert het verbod van uitvoer in Rusland, staan de graanprijzen zeer hoog. De *Kreuz-Z.* valt in een hoofdartikel de firma Ritter und Blumenfeld te Berlijn, scherp aan. Het blad beschuldigt de firma van, in samenwerking met andere speculanten, een prijs in stand gehouden te hebben, waardoor zij reeds meer dan 15 millioen mark zou hebben verdiend, ten koste van de bevolking, die natuurlijk geen brood kan ontberen.

Spanje.-Er vonden ernstige onlusten plaats op Madera, door rijzing der prijzen van het graan, die toegeschreven wordt aan het opzet der Engelsch import-firma Cossart. De politie arresteerde 19 oproermakers, onders welke 10 bedienden van genoemde firma. De regeering zond een transportschip met eene groote hoeveelheid graan. De regeering contracteerde in Noord-Amerika voor het leveren van 100,000 vaten tarwe.

Oostenrijk-Hongarije.-Bij het Oostenrijksche huis van afgevaardigden is zaterdag de begrooting ingediend. Zij is, evenals de Hongaarsche, gunstig, en men rekent op een overschot van ruim ½ millioen. Ook hier verklaarde de minister van financiën, dat alles met de uiterste zorg was berekend en overwogen. Hij wees er op, dat, waar nieuwe leeningen minder wenschelijk werden geacht, meerdere belasting-opbrengst noodzakelijk werd. De regeering stelt zich voor, hervormingen voor te stellen, die onder meer ook de strekking zullen hebben, om den minderen man zooveel mogelijk den last te verlichten.

—Keizer Franz-Jozef heeft den dag van zijn terugkeer uit Bohemen naar Weenen, besluiten geteekend betreffende de oprichting van eene Czechisch theologische faculteit aan de hoogeschool te Praag, en door de benoemingen de Czechische wenschen vervuld.

Rusland.-Nicolaas, de grootvader van den tegenwoordigen Czaar, noemde de groote uitgebreidheid van het Russische Rijk de kanker, die knaagde aan de welvaart daarvan. Toch was hij er steeds op uit zijn rijk te vergrooten, en de kleinzoon geeft in dit opzicht zijn grootvader niets toe: de uitbreiding van zijn gebied is het voorwerp van aanhoudende zorg. Gelukt het niet aan deze, dan moet 'taan gene zijde gezocht worden; is voor het oogenblik in Europa niets te halen, dan moet Azië den buit leveren, om den Russischen beer te verzadigen. De Emir van Afghanistan schijnt zich dan ook eindelijk ongerust te maken over het voortdringen der Russen in het van hem afhankelijk gebied. Hij wendde zich daarom tot de Indische regeering, die er ook belang bij heeft, dat de wegen naar Indië niet alle in de handen der Russen komen. Volgens een te Londen ontvangen telegram, heeft de Emir den wensch te kennen gegeven, een Engelsch gezantschap in zijne hoofdstad te ontvangen; maar de Indische regeering heeft daarop geantwoord met eene uitnoodiging aan den Emir, den Onderkoning te komen bezoeken. Engeland zal wel niet geneigd zijn, de noordelijke grenzen van Afghanistan te verdedigen, ofschoon zij op allengs grooter wordende uitgestrektheid door de Russen worden bedreigd.

Het zal den Emir in deze omstandigheid dan ook niet wel aanstaan, dat Rusland niet gelukkig is in het sluiten van zijne leening, groot ongeveer 239 millioen gl., die te St. Petersburg, Parijs, Londen, Kopenhagen en Amsterdam was opengesteld tot 15 October. Voor een paar weken scheen alles goed te zullen gaan; maar sedert Frankijk, waar men met alle mogelijke hulpmiddeltjes de kooplust niet meer gaande kon maken, weigert er ernstig deel aan te nemen, schijnt de zaak te zullen mislukken.

— De invoering van eene inkomstenbelasting is in den laatsten tijd veel besproken, en binnen kort zal reeds aan de goedkeuring des Keizers worden onderworpen een ontwerp, strekkende om van alle tractementen een percentage in te houden. De hongersnood brengt velerlei verzuim aan den dag, en telkens worden besluiten genomen, om den toestand te verbeteren. Landbouwscholen zullen worden opgericht — ten minste zoo is verordend.

— Volgens *Daily Telegraph*, is er te Kiew eene samenzwering tegen den Czaar ontdekt. Ook heeft de politie te St. Petersburg eene revolutionaire drukkerij in beslag genomen, en zijn er ernstige onlusten voorgevallen onder de studenten, welke vergaderingen hielden, waarbij allerheviste redevoeringen gehouden werden. *Daily News* meldt, dat vele Russische boeren weigeren te werken anders dan voor buitensporig loon, en dat zij op ondersteuning van staatswege rekenen.

— Het senaatslid Barinoff verklaarde dezer dagen in eene lezing te Petersburg, dat 32,000,000 Russische boeren gebrek lijden of zullen lijden in den aanstaanden winter. Er zal veer 320 millioen pud (20 kg.) graan noodig zijn, om hen te voeden. Hij gaf treffende staaltjes van zelfopoffering, door Russische edelen gegeven. Prins Rimski Korsakoff eet niets dan brood, om geld te besparen, en een goed voorbeeld te geven; een groot landeigenaar heeft zijn goed verkocht, het geld aan de noodlijdenden gegeven, terwijl zijne dochters als gouvernantes haar brood gingen verdienen.

— De burgemeester van Odessa heeft, bij het openen eener leer-landbouwhoeve van het Israëlietsch weeshuis, eene toespraak gehouden, waarin hij de ontwikkelde Israëlieten opwekte, hun invloed aan te wenden, om hunne geloofsgenooten te bewegen, in Rusland te blijven en zich op den landbouw toe te leggen, in plaats van op goed geluk naar elders te trekken. Het blijkt hieruit duidelijk, dat veelal de bevelen der Russische overheid in deze niet zoozeer verbanning buitenslands, als wel verplaatsing en verspreidig binnenslands bedoelen.

— Men verneemt uit Odessa, dat de berichten omtrent den hongersnood overdreven zijn. Het gebrek is minder nijpend en wijdvertakt, dan voorgesteld wordt. Daarentegen staat de handel geheel stil, terwijl de graanvoorraad in de pakhuizen toeneemt. Hoogstens 6 Engelsche schepen zoeken lading, tegen anders in October 40.

Niet overal is de oogst schraal geweest. In Noord-Caucasië was de graanoogst buitengewoon overvloedig. Schuren en zolders zijn overvol en aan alle spoorweg-stations liggen groote partijen tarwe te wachten op verzending.

Venezuela.— Z. D. H. de aartsbisschop van Caracas heeft in het begin van September een bezoek gebracht aan het Salesiaansche oratorium te Turijn, ten einde de stichting te bespreken van twee Salesiaansche huizen in zijn bisdom. Tengevolge van de kortgeleden vestiging van nieuwe huizen in het H. Land, Perú en Chili kon niet dadelijk aan het verzoek van den aartsbisschop voldaan worden, maar moest de vestiging der Salesianen in Venezuela tot October 1892 uitgesteld worden.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibi dia 30 Octubre.

Paris. — Rumor ta circulá koe tin fuerte oposición contra e proyecto di Gobierno pa concedé tarifa reducí pa e teranan koe tin tratado coe Francia.

Londres. — Tercer bataljón di granaderonan di guardia estacioná na Windsor a bolbe sublevá.

Un telegrama di Dublin ta bisá koe nan a tirá Mr John Dillón coe piedra den cayanan di York.

Autoridadnan a toema medida pa evita toer desorden durante eleccionnan.

New-York.— Como Chili a nengá di aceptá responsabilidad dje ataké contra e marinonan americano na Valparaiso, Estados Unidos lo mandá algun barcoe di guerra ayá.

31 Oct:

Paris.— Senado a aceptá e ley koe ta establecé derecho riba carni sá.

Coe 264 voto contra un, Cámara di diputadonan a aceptá e proposición pa haci e directornan di ferrocarrilnan responsable dje último desgracianan.

Londres. — Mr. Medermott, di partido Mac Carthy, koe ta eligí sin oposición pa miembro di Parlamento (Irlanda) ta sigui luchá pa e asiento vacante na Cork.

New-York.— Ultimo telegramanan di Buenos Aires ta bisá koe Presidente di república a publicá un manifiesto pa participa fin di crisis; sinembargo ta reiná grandi inquietud.

Londres.— Tin 80.000 tonelado di sucoe na depósito. Tabatin anja pasá, na e mes fecha aki, 83.000.

2 Nov:

Paris.—Senado a kita prohibicion di introducí carni di porco americano ma él a poné un derecho di 25 franc, Nan ta keré koe Cámara lo aceptá e modificacion di Senado.

Nan ta participá morto di principe Czartziki na Austria.

Lonres. — Balfour ta eligí pa canciljer na Universidad di Edimburgo.

Nan ta bisá koe e Mayor francés, escoltá pa ocho jioe di tera, a ser asesiná na Madagascar pa bandidonan dj'ayí.

Madrid.— Courant "*Correspondencia*" ta desmentí e proyecto di Gobierno pa cerrá un tratado riba binjanan coe Estados Unidos.

E proposición di banki spanjó pa hací un empréstito a ser retirá.

3 Nov:

Paris.— Policía ta bai toemá medída pa expulsá toer refugiado ruso, afin di hací Zar visitá Paris.

Cas di Rothshild ta prolongá e empréstito spanjó i él ta avanzá banki spanjó 20,000,000 na oro.

Gobernador di Trinidad a bolbe ocupá su puesto.

Nan ta anunciá koe un incendio a destruí parti di residencia di principe di Wales na Sandringham; su familia tabata ausente.

Lucha electoral ta continuá; piedra ta yobé den cayanan.

Tabatin un bringamente chikitoe den trópanan inglés i portugués na Africa.

New-York. — Noticia di Washington ta anunciá koe tin esperanza di un arreglo satisfactorio riba e asunto entre Estados Unidos i Chili

4 Oct.

Paris.— Un liga nobo di nihilistanan ta descubrí na Paris.

Noticia di Algeria ta bisá koe cardenal Lavigerie ta gravemente maloe: Papa a mandéle su bendición.

Presidencia di Chili ta ofrecé na Senjor Jorge Montt.

Londres.— Invierno a coeminsá coe toer rigor na hinter Europa.

Obreronan di dos fábrica di zapato a pone trabao abao. Después toer zapaté a poné trabao abao.

Capitan Armstrong, casá coe e prima donna Melba, a pidi divorcio delanti di tribunal, pa motivo di adul-

terio coe duque di Orleans. Courantnan di Paris i di Londres ta ocupá nan dje asunto ayí, koe lo trecé un gran escéndalo.

Antayera.

Paris.— 18 barcoe koe a sali últimamente a naufragá cerca Marseille, na consecuencia di fuerte tempestad den Mar Mediterraneo.

Un barcoe italiano a bai pique cerca Toulón.

Cámara di diputadonan a concedé 250.000 dollars pa socorré e víctimanan di inundacionan di Rhone i otro rionan di Francia meridional.

Colision di tren na Grenoble; 15 morto i 20 herido.

Londres.— Nan ta anunciá koe principe Louis Lucien Bonaparte, e di último sobrino na vida di Napoleón I. a moeri na Italia.

Lucha entre e partidarionan di Parnell i Mac Carthy na Cork; tabatin hopi herido.

New-York.— Resultado di eleccionnan provincial pa gobernador ta: Flower, demócratá, pa gobernador di New-York; Mackinly, republicano, pa Ohio.

Fo di Barcelona nan ta anunciá koe anarquistanan ta prepará pa celebrá aniversario di ehecución di nan partidarionan na Chicago.

VERSCHEIDENHEDEN.

Vijf menschen te New-York zullen beproeven zestig dagen achtereen te vasten. Den vijfden October zouden zij hun weinig kostbaren, maar niet zeer gezonden en aangenamen „wedstrijd" beginnen.

Op de wereldtentoonstelling te Chicago zal een monsterconcert op 400 piano's worden uitgevoerd, dat door de *New-York Automaton Pirna-Company* wordt georganiseerd. Door middel van een electrische inrichting zullen deze instrumenten allen te gelijk door één persoon kunnen worden bespeeld.

Een nieuwe Amerikaansche uitvinding is een wieg, welke door raderwerk, dat men vooraf opwindt, bewogen wordt, terwijl daarbij een speelwerk allerlei wijsjes laat hooren, om het kindje in slaap te maken. Zoo'n wiegje kost slechts *f* 360.

Te Berlijn is vonnis gewezen in een rechtsgeding over... vijf *pfenning*. Twee firma's, die ongenoegen met elkander hadden gekregen, rekenden af. Het saldo werd overgezonden — maar zonder bestelloon. De firma, die daarvoor 5 pf. bestaald had, vroeg die terug en zij werden haar overgemaakt in den vorm van een postzegel. Dit weigerde zij echter te ontvangen — en nu werd de weg van rechten ingeslagen. De rechter moest de weigeraachtige firma in het gelijk stellen, omdat postzegel geen wettig betaalmiddel zijn. Hij veroordeelde de andere firma daarom tot betaling van 5 pf., benevens 5 pct. rente (!) van den dag der vordering af — en in de kosten, die heel wat keeren 5 pf. zullen hebben bedragen.

Aan het Siameeshe hof is het haarknippen geen kleinigheid.

De *Ostas Lloyd* bevat het verhaal van de plechtigheden ter gelegenheid van het haarknippen van den dertienjarigen kroonprins. Deze duurden zes dagen en begonnen op 19 Januari met het aansteken van waskaarsen en het houden van godsdienstoefeningen: 's middags groote processies; den 22n 's morgens kwam de prins onder de handen van den kapper; 's middags andermaal processie, den volgenden dag nieuwe godsdienstplechtigheid en den 25n wegwerpen van de haren in de heilige rivier.

— Slechts weinigen van hen, die den Oceaan oversteken, vormen zich een juist begrip, zelf geen benaderd, van het dagelijksch kolenverbruik der moderne zeekasteelen, die hen in enkele dagen van de oude naar de nieuwe wereld voeren, en het zal daarom niet onaardig zijn, eenige cijfers te hooren, die het verbruik dezer stoombooten onder vollen stoom aangeven.

De stoombooten der Nederlandche Amerikaansche Stoomvaart-maatschappij verbruiken 50 ton per dag, dat is ongeveer twee ton per uur, die van de Inman-line en de White Star-line 100 á 110 ton. De groote stoomers, zooals de *Etruria* en de *Umbria*, van de Cunardline en de *City of Rome* van de Anchor line, hebben 340 ton per dag noodig. De *City of New-York*, van de Irman-line, verbruikt dagelijks 325 ton, en de *City of Paris* bereikt bij volle snelheid de verschrikkelijke hoeveelheid van 480 ton per dag, dat is 20 ton per uur, een ton elke drie minuten of 5¼ kilogram per seconde. Uit de hoeveelheid kolen, die deze boot noodig heeft, zou men voldoende gas kunen stoken om een groote stad gedurende 2 dagen in de wintermaanden van gas te voorzien.

Men begrijpt nu tegenover dergelijke verbazende cijfers, waarom de machines van triple en zelfs vierdubbele expansie zoo snel in de koopvaardijruimen worden ingevoerd, om de enkele en compound-machines te verdringen, met het doel, kolenverbruik met 10 á 15 pCt. te verminderen. Men begrijpt nu ook hoe moeilijk het is, de enorme hoeveelheid brandstof in te laden en te bergen, noodig om een groote tocht met eenigzins groote snelheid te maken, en hoe daardoor weinig plaats overblijft voor inlading van koopmansgoederen. Het is nu begrijpelijk, waarom de vrachtprijzen zoo hoog zijn, vooral voor groote snelheid van vervoer, want bij overigens gelijke omstandigheden, stijgt het kolenverbruik over gelijke afstanden, met de derde macht van de snelheid.

Deze hooge prijzen schijnen echter in geenen deel het reizend publiek af te schrikken, noch een beletsel te zijn voor ruimen aanvoer van transportgoederen. Welk beter bewijs is te geven voor het Engelsch spreekwoord: *Time is money.*

EL FRASCO DE POLVORA DESTAPADO.

De un libro escrito por uno de los médicos más eminentes de Inglaterra tomamos el siguiente párrafo. Léase una vez, dos, tres, hasta que se haya comprendido la idea perfectamente y luego se puede leer el resto del artículo.

Hélo aquí, más claro que el agua, más sencillo que nada. *Todas nuestras* enfermedades *ordinarias*, gota, reumatismo, bronquitis, neumonia, pleuresia, asma, locura, epilepsia *nunca atacan á un individuo saludable* sino que son el resultado de enfermedad *existente* y se *desarrollan*, nunca *se* producen, á consecuencia *de haber violentado la economia.*

Esto es una revelación para la mayor parte de la gente y debe enseñarle una lección práctica.

Para demostrar la aplicación de esta teoria examinese el caso de la Sra. Harriett Steele de 25 Sudeley Street, Islington, Lóndres. Dice: Hace siete años que me atacaron calenturas reumáticas y tuve que guardar cama durante dos años. Me dolía todo el cuerpo, lo cual no me dejaba dormir. Me visitaban dos médicos. Algunas veces los dolores me quitaban el sentido. Cuando me abandonaron las calenturas quedé postrada con fuertes dolores en todos los miembros, en el pecho y en la espalda. Poco después me sacaron de la muñeca algunos pedazos de hueso dañado. Hasta el alimento liquido, que era el único que podía tomar, me producia mucho mal estar. Cada vez me ponia más débil y temía quedarme inútil para toda la vida. Me tenían que levantar y acostar. Un dia me dejaron en casa un papel que trataba de curas de padecimientos como los míos por medio del Jarabe de la Madre Seigel. Compré una botella y después de haber tomado la mitad sentí mucho alivio y empecé á incorporarme, cosa que no habia hecho en dos años. Continuando el uso del Jarabe me puse más fuerte por permitirme comer y digerir el alimento. Al poco tiempo pude salir á la calle en un cochecito y al cabo de seis botellas, me encontraba en estado normal y no he vuelto á tener dolor alguno. Consiento en que se publique esto por si puede ser útil á otros pacientes.

Esta historia parece una novela y algunos es posible que se resistan á creerla. Sin embargo es verdad y de fácil comprension si se le estudia bajo el punto de vista del párrafo, que hemos aconsejado se lea tres veces. Como todas las otras enfermedades el reumatismo se debe á la pobreza é impureza de la sangre. La impureza consiste en un veneno ácido producido en el estómago y los intestinos por alimento fermentado y no digerido, que algunas veces existe años enteros sin dar lugar á ningún daño importante. *Es como un frasco de pólvora destapado que no ofrece peligro si no cae en él una chispa.* Al fin sucede que la intemperie, la humedad, el frio ó cualquier descuido provocan una crisis. Entónces son los trabajos en la forma de alguna enfermedad especial, reumatismo, bronquitis, neumonia, tisis ó alguna otra dolorosa ó fatal. ¿Comprende V.? Si así es, verá V. porqué cura el Jarabe de la Madre Seigel mientras que otras medicinas y otros tratamientos son como si quisieramos componer un tubo de hierro con un poco de masilla.

Esta es la idea: El Jarabe de la Madre Seigel va hasta la raiz de la enfermedad. Expele la ponzona de la sangre, quita de la gran hornilla humana las cenizas é impurezas, es decir, limpia el estómago y los intestinos y no deja nada que alimente el mal. Este es todo el secreto y por esto se mejoró la Señora Steele cuando temía no tener remedio. La cuestión es no perder tiempo y dinero en atacar los síntomas de la enfermedad; no sufrir y callar mientras que hombres ignorantes abusan de su credulidad y experimentan con su atormentado cuerpo; permitan á la Madre Seigel que ponga fin á la indigestión, origen del mal y vuélvase á ser para gloria de Dios y del país un ser completamente saludable.

AVISO.

Pa falta di carton nos no ta na ocasion ainda di por binder "La Unionnan" di anja pasá. Ma tan pronto koe nos ricibi, lo nos pone na conocemento di público afin koe nan por manda nan "La Union" manera anja pasar.

RED.

Imprenta de la Librería de A. BETHENCOURT E HIJOS. Curaçao